

אוניברסיטת תל אביב
TEL AVIV UNIVERSITY

בית הספר למדע המדינה, ממשל ויחסים בינלאומיים

מבוא ליחסים בינלאומיים ולאסטרטגיה

ד"ר עמנואל נבון

סילבוס תש"פ סמסטר ב' עבור הקורס והתרגילים

סילבוס הקורס

1. תקציר הקורס:

קורס זה מיועד להקנות ידע בסיסי ביחסים בינלאומיים, תוך עיסוק בשלוש סוגיות עיקריות: (1) הסבר על מושגי יסוד ורעיונות, כגון ריאליזם מדיני ואידיאולוגיה; (2) סקירת ההתפתחות ההיסטורית של היחסים הבינלאומיים, עם דגש על הסיבות והנסיבות להצלחותיהם וכישלונותיהם של הסדרים בינלאומיים קודמים; (3) תיאור והסברים על נושאים מכרזים ביחסים בינלאומיים, כגון גלובליזציה, המערכת הכלכלית הבינלאומית, תפקיד הארגונים הבינלאומיים והלא ממשלתיים, הגיאופוליטיקה של האנרגיה, והשפעת האידיאולוגיות הדומיננטיות על המערכת הבינלאומית במאה ה-21.

2. פרטי הקורס:

קורס מס' 1031-1900
סמסטר ב', תש"פ
ימי שלישי, 17:15-19:45
כיתה 201 (בניין נפתלי)

3. פרטי המרצה והמתרגלות:

דוא"ל: emmanuel@navon.com
רשתות חברתיות: /emmanuelnavon
חדר 526 (ליד המעלית), בניין נפתלי
שעות קבלה עפ"י תיאום מראש

גל ביטון galbitton@mail.tau.ac.il
שיר רביב ravivshir123@gmail.com
אריאל רייכרד arielreichard@yahoo.com

4. דרישות ומטלות הקורס:

- ✓ מבחן בסוף הסמסטר (60% מהציון הסופי);
- ✓ הגשת עבודה קצרה במסגרת התרגיל (25% מהציון הסופי)¹;
- ✓ נוכחות בעישור השתתפות פעילה בתרגיל (15% מהציון הסופי)².

5. מבנה הקורס וחומר הקריאה:

¹ הפורמט אל העבודה יוסבר בשיעור הראשון, והנושאים ייחלקו בתרגיל הראשון.
² היעדרות בלתי-מוצדקת שלישית ומעלה תגרע, כל-אחת, שלוש נקודות מהציון הסופי. חמש היעדרויות מעלה פוסלות השתתפות בקורס.

שיעור 1 (17/03): אידיאולוגיה וריאליזם מדיני

John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations* (New York: Oxford University Press, 2013), Chapter 5.

שיעור 2 (24/03): משלום וסטפליה עד לקונצרט האירופאי: בין ריבונות לאומית למאזן כוחות

John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations* (New York: Oxford University Press, 2013), Chapter 2.

שיעור 3 (31/03): ריאליפוליטיק ובריתות סודיות: הדרך למלחמת העולם הראשונה

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (הוצאת שלם, 2007), עמ' 152-201.

שיעור 4 (21/04): מורסאי עד מינכן: הפסקת אש בת עשרים שנה

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (הוצאת שלם, 2007), עמ' 202-249.

שיעור 5 (05/05): מלחמת העולם השנייה והולדת העולם הדו-קוטבי

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (הוצאת שלם, 2007), עמ' 272-331.

שיעור 6 (12/05): המלחמה הקרה וההרתעה הגרעינית

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (הוצאת שלם, 2007), עמ' 404-472.

שיעור 7 (19/05): הדה-קולוניזציה ומלחמת וייטנאם

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (הוצאת שלם, 2007), עמ' 573-598 ו 681-739.

שיעור 8 (26/05): סוף המלחמה הקרה: "קץ ההיסטוריה" או "התנגשות הציביליזציות"?

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (הוצאת שלם, 2007), עמ' 740-781.

שיעור 9 (02/06): הגלובליזציה

John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations* (New York: Oxford University Press, 2013), Chapter 1.

שיעור 10 (09/06): המערכת הכלכלית הבינלאומית

John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations* (New York: Oxford University Press, 2013), Chapter 14.

שיעור 11 (16/06): ארגונים בינלאומיים וארגונים לא ממשלתיים

Thomas G. Weiss and Leon Gordenker (eds.), *NGOs, the UN, & Global Governance* (Lynne Rienner, 1996), pp. 17-47.

שיעור 12 (23/06): הגאופוליטיקה של האנרגיה

Nebojša Nakićenović, Arnulf Grübler, and Alan McDonald, *Global Energy Perspectives* (Cambridge: Cambridge University Press, 1998), pp. 11-22.

סילבוס התרגילים**שבוע 1 – תרגול מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה**

Thiel, M., & Maslanik, J. (2010). Transnational Actors. In *Oxford Research Encyclopedia of International Studies*.

שבוע 2 – מפלסי ניתוח ומוקדי ויכוח תיאורטיים

Waltz, Kenneth N. *Man the State and War: A Theoretical Analysis*, New York: Columbia University Press. Ch.1

שבוע 3 – ריאליזם קלאסי

Baylis, John, Steve Smith, and Patricia Owens. 2013. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*. 6th ed. New York: Oxford University Press. Ch.6.

שבוע 4 – ניאו-ריאליזם הגנתי והתקפי

Mearsheimer, John. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: Norton. pp. 17-22, 29-36.

שבוע 5 – ליברליזם קלאסי

Baylis, John, Steve Smith, and Patricia Owens. 2013. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*. 6th ed. New York: Oxford University Press. Ch.7.

Doyle, Michael W. 2005. Three Pillars of the Liberal Peace. *American Political Science Review* 99(3): 463-66.

שבוע 6 – ניאו ליברליזם

Baylis, John, Steve Smith, and Patricia Owens. 2013. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*. 6th ed. New York: Oxford University Press. Ch.8.

שבוע 7 – קונסטרוקטיביזם

Wendt, A. (1992). Anarchy is What States Make of It: The Social Construction of Power Politics. *International Organization*, 46(2), 391-425.

שבוע 8 – מרקסיזם

Smith, T. (1979). The underdevelopment of development literature: the case of dependency theory. *World Politics*, 31(2), 247-288.

שבוע 9 – סדנת כתיבה אקדמית ומעבר על הנחיות למטלת האמצע

שבוע 10 – האסכולה האנגלית

Jackson, Robert H., and Georg Sørensen. 2013. *Introduction to International Relations: Theories and Approaches*. 5th ed. New York: Oxford University Press. Ch.5

שבוע 11 – גישות בכלכלה פוליטית בינלאומית

Baylis, John, Steve Smith, and Patricia Owens. 2013. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*. 6th ed. New York: Oxford University Press. Ch. 16.

Frieden, Jeffrey and David Lake (eds.) (2000), *International Political Economy: Perspectives on Global Power and Wealth* (New York: St. Martin's Press) 4th edition. Introduction Chapter, pages 9-13.

שבוע 12 – סיכום קורס והכנה לבחינה**מטלת אמצע בקורס מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה**

1. חפשו בעיתונות הכתובה או האלקטרונית ידיעה על אירוע פוליטי בינלאומי שהתרחש בשנת 2019 אשר ניתן לניתוח באמצעות אחת מהגישות היחב"ליות שלמדתם במהלך התרגולים. הדגישו את המידע הרלוונטי שמופיע בידיעה, שעליו אתם מתבססים בניתוח; מיהם השחקנים העיקריים? מה היו המניעים שלהם? אילו מוסדות היו חשובים בעיצוב האירוע? (20 נקודות).
2. הסבירו את עיקרי הגישה שבחרתם כדי להסביר את האירוע. הסבירו את התוצאה שהתקבלה או תתקבל (במידה והאירוע טרם הגיע לסיומו) מנקודת המבט של הגישה שבחרתם. (30 נקודות).
3. הסבירו מדוע בחרתם בגישה הספציפית הזו ולא בשתי גישות אחרות הקרובות לה על פי מיפוי הגישות כפי שנלמדו בתרגול. לדוגמה: מדוע בחרתם בגישה הניאו ריאליזם התקפי ולא בריאליזם מדיני וליברליזם מוסדי. (30 נקודות).
4. דונו בפער שבין התיאורטי למקרה המבחן והציגו את מסקנותיכם מהניתוח והשלכותיו על המציאות כפי שמופיע בכתבה (20 נקודות).

הנחיות:

- היקף התרגיל עד ארבעה עמודים, מודפסים בגופן דויד, ברווח כפול, רוחב שוליים – שלושה ס"מ מכל כיוון.
- יש להגיש את העבודה עד השבוע ה-10 של התרגול.
- יש לעמוד בכללים לכתיבה אקדמית כפי שפורטו בתרגול (רשימת מקורות, כללי ציטוט).
- עליכם לצרף את הכתבה שבחרתם.

- בעת הגשת העבודה אנא כתבו את שמכם המלא יחד עם תעודת הזהות בראשית העבודה, בשם קובץ ה-word ובנושא ההודעה הנשלחת במייל. אין חובה לצרף שער לעבודה.
- חריגה מכללים אילו תלויה בהורדה בציון ובמקרים חריגים אף לא תיבדק.